

**Amar i
Pismo za Baku
Preko Okeana**

O ovoj knjizi

Nine-year-old Amar watches Bosnia-Herzegovina's brave World Cup run with his whole neighborhood, then decides to turn his excitement into a handmade gift for his grandmother who emigrated abroad decades ago. The story follows Amar as he learns that pride and love travel just as far as any football match, no matter the distance between borders.

Amar

Baka Zahida

Mama Aida

Lejla

Dino

Komšija Hamo

Jutro velike utakmice

Jutro velike utakmice

U Sarajevu je jutro mirisalo na kifle i na kišu koja se premišljala hoće li pasti. Amar je već bio budan, iako je bio raspust. Sa stolice je skinuo svoj plavo-žuti šal i pažljivo ga zategnuo oko vrata, kao da oblači mali oklop za jedan veliki dan.

Danas je igrala Bosna i Hercegovina na Svjetskom prvenstvu 2026, a cijela zgrada je o tome pričala još od jučer. Kroz otvoren prozor Amar je čuo lupkanje šerpi, korake na stepenicama i nečiji glas koji je govorio da se stolice moraju spustiti prije podne, da se ne zakasni ni minut.

Amar je doručkovao brzo, ali nije bio nestrpljiv samo zbog utakmice. Mislio je i na baku Zahidu, koja je živjela daleko preko okeana i koja je uvijek tražila da joj on ispriča kako Sarajevo zvuči kad je sretno. Danas je grad već šuštao kao zastava na vjetru.

Na balkonu je podigao malu zastavicu i pogledao prema susjednim zgradama. Na nekoliko prozora već su visile iste boje. Amar se nasmijao tako široko da ga je zabolio obraz. Činilo mu se da nije sam ni kad stoji sam, jer je cijelo naselje disalo kao jedna velika tribina.

Komšiluk postaje tribina

Komšiluk postaje tribina

Do podneva se haustor pretvorio u malu navijačku dvoranu. Komšija Hamo je donio veliki televizor, Lejla jastuke, a Dino zdjelu kokica koja je bila veća od njegove glave. Neko je razvio produžni kabl kao zmiju, a neko je na vrata zalijepio papirnu zastavu.

Amar je pomagao koliko je mogao. Držao je selotejp zubima, premještao male stolice i pazio da niko ne nagazi kablove. Kad god bi prošao kraj ekrana, pogledao bi ga kao da provjerava je li spreman za čudo. Čak je i sijalica iznad stepenica djelovala budnije nego obično.

Odrasli su pričali glasno, ali to nije bila svađa nego ona dobra buka iz koje iskače uzbuđenje. Neko je tvrdio da će naš tim iznenaditi sve, neko je rekao da je dovoljno i to što su stigli tako daleko. Amar je mislio da su obje stvari tačne i da hrabrost nekad već jeste pobjeda.

Kad su svi sjeli, u haustoru je još ostalo mjesta samo za mirise pite, soka od narandže i mokrih jakni. Amar se ugurao u prvi red, tik ispred Dina. Stisnuo je rub šala u šaci i osjetio kako mu srce tuče brzo, kao lopta odbijena od prečke.

Prvi zvižduk i velika nada

Prvi zvižduk i velika nada

Prvi zvižduk je presjekao žamor, i odjednom je i haustor utihnuo. Na ekranu su igrači potrčali, a Amar se nagnuo toliko naprijed da ga je mama Aida morala blago povući za rame. Nije htio propustiti ni jedan pas, ni jedno okretanje, ni jedno lice puno odlučnosti.

Bosanskohercegovački tim nije djelovao uplašeno. Trčali su hrabro, vraćali se po loptu i gurali naprijed čak i kad ih je protivnik stiskao. Svaki put kad bi naš golman uhvatio loptu, komšiluk bi puhnuo kao jedna velika harmonika koja se odjednom ispuhala od brige.

Amar je navijao svim sitnim dijelovima sebe: prstima na nogama, obrvama, čak i vrhom nosa. Lejla je šaputala da će sigurno pasti gol ako niko ne trepne, pa su njih dvoje nekoliko sekundi buljili u ekran kao dvije sove. Dino je izdržao samo tri sekunde prije nego što je prasnuo u smijeh.

Kako su minute prolazile, utakmica je rasla, a s njom i tiha nada koja se penjala po zidovima haustora. Amar je osjetio da nije važno samo ko pobjeđuje. Važno je bilo i to da svi ovdje, od djece do najstarijih komšija, dišu u istom ritmu i vjeruju u isti plavo-žuti san.

Gol koji je podigao ulicu

Gol koji je podigao ulicu

A onda se desilo ono zbog čega je cijeli haustor odskočio. Nakon brze akcije po lijevoj strani, lopta je stigla do našeg napadača, a njegov šut je presjekao zrak kao munja. Mreža se zatresla, televizor je skoro nestao iza podignutih ruku, a Amar je skočio toliko visoko da mu je spala papuča.

Vrisak radosti proletjeo je stepenicama sve do ulaznih vrata. Komšija Hamo je zagrlio prvog do sebe, a ispostavilo se da je to bio poštar koji je baš tada donosio račun. Lejla je udarala jastukom u zrak, Dino je prosuo pola kokica, a Amar se smijao onim smijehom koji izlazi sam, bez najave.

Na trenutak je sve izgledalo lako, blistavo i veliko. Čak je i siva zgrada preko puta djelovala ljepše pod zastavicama koje su treperile na prozorima. Amar je pomislio kako bi volio da baka vidi baš ovaj prizor: Sarajevo koje skače, ljudi koji se ne znaju najbolje, a ipak slave kao rodbina.

Kad se buka malo smirila, Amar je sjeo zadihan i naslonio glavu na stepenicu iza sebe. U grudima mu je još tutnjalo. Znao je da utakmica nije gotova, ali jedan mali, sjajni trenutak već je bio njegov. Poželio je da ga nekako sačuva, kao sličicu koja se ne može izgužvati.

Tišina poslije zadnjeg zvižduka

Tišina poslije zadnjeg zvižduka

Drugo poluvrijeme nije bilo nježno. Protivnik je napadao sve jače, a naši su se borili tvrdoglavo, kao da svaki igrač nosi po jedan komad cijele zemlje na leđima. Kad je stigao izjednačujući gol, u haustoru se začuo zajednički uzdah, kratak i težak, kao kad vjetar zalupi vrata.

Amar nije prestao vjerovati. Navijao je još glasnije, stiskao šal i šaputao da može još jedan gol, samo još jedan. Ali završnica je bila brza i surova. Zadnji zvižduk stigao je prije nego što je njegovo srce bilo spremno, i tišina koja je poslije pala bila je gotovo glasna kao slavlje maloprije.

Niko se nije ljutio na igrače. Komšije su govorile da su naši bili hrabri, da su se borili do kraja i da takav put nije mala stvar. Ipak, oči su svima bile mekše nego ranije. Amar je sjeo na stepenice, gledao vrhove svojih patika i osjećao kako se u njemu miješaju ponos i tuga.

Mama Aida mu je spustila ruku na kosu, a on je samo klimnuo. Nije htio da plače, ali nije se ni pravio da ga ne boli. Tada je shvatio nešto važno: nekad utakmica završi, a osjećaj ne završi. On ostane da traži put, da izađe iz srca i ode nekome koga voliš.

Ideja iz stare razglednice

Ideja iz stare razglednice

Kad se haustor ispraznio i večer omekšala rubove zgrada, Amar je kod kuće otvorio ladicu u kojoj su čuvane stare razglednice. Među računima i gumicama našao je bakinu sliku sa давnog putovanja brodom. Na poleđini je sitnim slovima pisalo da joj najviše nedostaje sarajevska galama poslije dobrih vijesti.

Amar je dugo gledao razglednicu. Pomislio je kako baka sada živi preko okeana, daleko od ovog haustora, od mirisa pite i od komšije Hame koji uvijek više prije šanse. Nije mogla osjetiti ni skok kod gola ni onu tihu bol poslije poraza. A on je odjednom silno poželio da joj sve to pošalje.

Nije znao kako se šalje cijeli jedan dan, sa svim zvukovima i bojama i grudvom u grlu. Onda mu je pogled pao na praznu svesku sa tvrdim koricama. Bila je malo iskrivljena i na uglu zamrljana temperom, ali baš zato je djelovala spremno za pravi posao. Amar je uspravio leđa kao da je dobio tajni zadatak.

Napravit ću baki knjigu, šapnuo je sam sebi, pa ponovio glasnije. Ne samo pismo, nego knjigu punu priča i crteža, da može listati Sarajevo kad god joj zafali. U tom trenutku tuga nije nestala, ali je dobila smjer. To je već bilo dovoljno da Amar uzme olovku.

Prva stranica za baku

Prva stranica za baku

Na prvoj stranici Amar je dugo držao vrh olovke iznad papira. Htio je da početak bude poseban, ali riječi su se ponašale kao nestašni golubovi i stalno bježale. Onda je odlučio da ne glumi odraslog pisca. Pisat će onako kako priča baki kad je zove: jasno, toplo i bez ukrasa koji žuljaju.

Napisao je da je jutro mirisalo na kifle, da su prozori nosili zastave i da je cijeli haustor postao stadion bez trave. Zatim je opisao kako je gol podigao i djecu i odrasle, pa čak i poštara. Dok je pisao, ponovo je osjetio trnce u rukama, ali ovaj put nisu boljeli. Bili su kao mali podsjetnici da je radost stvarna.

Na dnu stranice nacrtao je sebe sa šalom, malo krivih nogu i prevelikih patika. Nasmijao se svom crtežu, jer je ličio na fudbalera koji bi se sapleo o vlastitu sjenku. Ipak ga nije brisao. Baka je uvijek govorila da su najdraže one slike na kojima se vidi i greška i trud.

Kad je završio prvu stranicu, Amar ju je podigao prema lampi kao da provjerava prolazi li kroz papir dovoljno srca. Soba je bila tiha, ali njemu se činilo da opet čuje navijanje iz haustora. Knjiga je počela živjeti. Još mala, još tanka, ali već dovoljno hrabra da krene preko mora.

Boje koje govore

Boje koje govore

Sutradan je kuhinjski sto postao prava radionica. Bojice su se kotrljale, flomasteri ostajali bez čepova, a makaze nestajale tačno onda kad su najviše trebale. Amar je crtao zastavu, komšije, televizor i onaj trenutak kad je lopta ušla u mrežu. Za svaki crtež birao je boje kao da bira riječi.

Plavu nije stavljao samo za dresove nego i za nebo nad Sarajevom, jer mu se činilo da je i ono navijalo. Žutu je čuvao za svjetla sa prozora, za bakine naušnice kojih se sjećao sa fotografije i za one male trenutke nade koji zasjaje čak i kad rezultat zaboli. Stranice su polako postajale tople.

Jedan crtež mu nikako nije uspijevaao. Htio je nacrtati tišinu poslije utakmice, ali tišina nema oblik kao lopta ili stolica. Onda je nacrtao svoj šal spušten na stepenicu i praznu zdjelu kokica pored njega. Kad je pogledao sliku, odmah je znao da je pogodio. Nekad se osjećaj vidi upravo po onome što miruje.

Do večeri su mu jagodice prstiju bile obojene, a nos zamrljan plavom tačkom koju nije ni primijetio. Mama Aida se nasmijala kad ga je vidjela i rekla da izgleda kao mali slikarski reprezentativac. Amar se ponosno okrenuo prema knjizi. Bila je sve punija, a svaka stranica govorila je baki: bila si s nama.

Komšije ostavljaju trag

Komšije ostavljaju trag

Kad su komšije čule šta Amar pravi, knjiga je odjednom postala i malo komšijska. Lejla je donijela zlatnu naljepnicu zvijezde i rekla da je zalijepe na stranicu sa golom, jer je taj trenutak sjajio najjače. Dino je dao svoj najdeblji zeleni flomaster za travu, iako ga je inače čuvao kao blago.

Komšija Hamo je, ozbiljniji nego na utakmici, sjeo za sto i izdiktirao jednu rečenicu za baku. Rekao je da napiše kako Sarajevo zna tugovati glasno, ali voljeti još glasnije. Amar je to pažljivo prepisao, velikim slovima, jer je želio da se svaka riječ vidi i bez naočala. Hamo je krišom obrisao oči i nakašljao se.

Čak je i teta sa trećeg sprata, koja obično prigovara zbog buke, dala mali doprinos. Poslala je komad plave vrpce da se knjiga na kraju lijepo veže. Rekla je da za bake treba sve biti uredno, čak i kad je napravljeno od navijačke gužve. Amar je shvatio da poklon više nije samo njegov, nego dio cijelog ulaza.

To ga nije smetalo. Naprotiv, bilo mu je drago što će baka, kad otvori korice, osjetiti koliko je ljudi stalo u jedan obični haustor. Dok je lijepio zvjezdicu i ravnao vrpce uz ivicu, Amar je osjećao da knjiga raste u nešto veće od sveske. Postajala je mali most sastavljen od tuđih i njegovih dobrih tragova.

Kako se piše srce

Kako se piše srce

Te večeri Amar je zastao pred posljednjim praznim stranicama i odjednom se zbunio. Znao je nacrtati gol i opisati buku, ali kako da napiše ono najvažnije? Mama Aida je skuhala čaj i sjela kraj njega. Nije odmah govorila. Samo je okrenula jednu stranicu i pustila da papir šušne, kao da i on ima savjet.

Piši baki šta si osjećao, rekla je napokon. Ne samo šta se desilo. Amar je spustio olovku pa opet uzeo. To je bilo teže od svih crteža. Na kraju je napisao da je bio ponosan kad su naši igrali hrabro, da ga je poraz zabolio, ali da se nije stidio tih suza jer su izašle iz ljubavi, a ne iz slabosti.

Zatim je dodao da je tokom utakmice najviše mislio na nju. Pitao se da li i tamo, preko okeana, neko nosi šal i sluša vijesti iz Bosne i Hercegovine s istom toplinom. Dok je to pisao, riječi više nisu bježale. Sjedale su na papir mirno, kao ptice koje su napokon našle svoju granu.

Na kraju te stranice nacrtao je malu šolju čaja koja puši, jer je htio da baka osjeti i kuhinju, a ne samo stadion u haustoru. Mama Aida mu je poljubila tjeme i rekla da je sad knjiga zaista njegovo pismo. Amar je osjetio olakšanje. Srce je napokon dobilo svoj rukopis.

Kako da
napišemo pismo
za baku?

Hm, možemo
početi s...
"Draga bako..."

Preko okeana u mašti

Preko okeana u mašti

Prije spavanja Amar je izvadio globus iz police i prstom potražio put do bakine zemlje. Okean mu je izgledao ogroman, plav i tih, kao da krije više tajni nego cijelo njihovo naselje. Pokušao je zamisliti svoju knjigu kako putuje preko vode, kroz avione, torbe i ruke ljudi koji ne znaju koliko je važna.

Nije mu više djelovalo čudno što nešto malo može putovati tako daleko. Pa i pjesma sa stadiona stigne na televizor, a zagrljaj se ponekad osjeti i kroz ekran. Ako mogu dresovi, glasovi i uspomene, može i jedna sveska prepuna boja. Amar se nasmijao toj misli i lagano zavrteo globus još jednom.

Na praznom listu dodao je crtež okeana između dva srca. Jedno je stajalo iznad Sarajeva, drugo iznad grada u kojem živi baka Zahida. Između njih nije nacrtao zidove ni granice, nego male talase i poštansku marku. Htio je da baka čim otvori stranicu vidi da daljina postoji, ali da nije glavna.

Te noći je zaspao brže nego prethodne. Nije sanjao rezultat utakmice, nego knjigu koja plovi i ne tone. U snu je čak i okean bio dobar navijač. Pravilo je male valove, kao dlanove koji plješću, i gurao poklon naprijed, ravno prema baki koja čeka na drugoj strani svijeta.

Noć kad je knjiga oživjela

Noć kad je knjiga oživjela

Sljedećih dana Amar je čitao svaku stranicu naglas, kao da provjerava može li knjiga stajati na vlastitim nogama. Ponegdje je dodao zarez, negdje obrisao mrlju, a negdje namjerno ostavio trag plave bojice. Nije želio da poklon bude savršen kao iz radnje. Htio je da bude živ, kao njihov haustor na dan utakmice.

Kad je sve složio po redu, probušio je dvije rupice na lijevom rubu i kroz njih provukao plavu vrpcu od tete sa trećeg sprata. Prsti su mu drhtali od pažnje. Svaki čvor vezivao je polako, kao da zatvara nešto dragocjeno, ali ne da sakrije, nego da sačuva. Korice su konačno dobile pravi oblik knjige.

Na naslovnici je velikim slovima napisao: Za baku Zahidu, da Sarajevo stane u krilo. Ispod toga nacrtao je mali šal, jednu loptu i prozor sa zastavom. Zastao je, odmjerio sve iz daljine i osjetio onaj tihi, puni ponos koji ne skače kao gol, nego stoji mirno i grije iznutra. Knjiga je bila gotova.

Ipak, prije spavanja ju je još jednom otvorio na prvu stranicu. Dodirnuo je papir vrhom prsta i šapnuo da sretno putuje. Nije mu bilo smiješno što govori knjizi. Ako ljudi razgovaraju s biljkama i loptom pred penal, može i on sa poklonom za baku. U sobi je sve bilo tiho, ali Amar se osjećao kao da je dobio odgovor.

Put do pošte

Put do pošte

Jutro odlaska u poštu došlo je vedro i pomalo svečano. Amar je obukao najuredniju majicu, kao da i on putuje s paketom. Mama Aida je pažljivo umotala knjigu u smeđi papir, a Amar je na vrh stavio malu naljepnicu sa zastavicom. Paket nije bio velik, ali njemu je u rukama djelovao važniji od bilo čega teškog.

Put do pošte kroz sarajevsku ulicu bio je kratak, ali Amar ga je pamtio u detaljima: zvuk tramvaja, miris pekare, golubove koji se sklanjaju s pločnika u zadnji čas. Držao je paket objema rukama, kao da nosi zdjelu punu vode koju ne smije prosuti. Nije ga bilo strah da će pasti. Bilo ga je strah da neće stići dovoljno brzo.

U pošti je red bio spor, a sat na zidu kao da je namjerno hodao sitnim koracima. Kad su konačno došli na šalter, Amar je stao na prste i sam predao paket službenici. Izgovorio je bakino ime pažljivo, skoro svečano. Žena se nasmijala i rekla da lijepi paketi obično imaju lijep sadržaj. Amar je odmah znao da je u pravu.

Kad je markica zalijepljena i paket nestao iza pulta, Amar je osjetio prazninu u rukama, ali ne i u srcu. Napolju je duboko udahnuo i pogledao prema nebu. Nije mogao vidjeti okean, naravno, ali je prvi put stvarno povjerovao da se do nekoga može stići i bez koraka, samo trudom, papirom i ljubavlju.

 Pošta

Kad se ekran nasmije

Kad se ekran nasmije

Prošlo je nekoliko sedmica, a onda je jedne subote zazvonio laptop. Mama Aida je pozvala Amara iz hodnika, i on je dojurio toliko brzo da je skoro proklizao u čarapama. Na ekranu se pojavilo bakino lice, sitnije nego uživo, ali isto toplo. U rukama je držala njegovu knjigu, već malo savijenu od listanja.

Baka Zahida je prvo samo gledala Amara i smiješila se, a onda joj se brada zatreperila. Rekla je da je čitala polako, stranicu po stranicu, da ni jedna riječ ne prođe prebrzo. Pokazala je crtež šala na stepenici i kazala da je baš tu zaplakala, jer je u toj tišini prepoznala i svoj stari odlazak iz Sarajeva.

Zatim je podigla stranicu sa golom i nasmijala se tako glasno da je i Amar prasnuo u smijeh. Rekla je da je skoro oborila šolju od uzbuđenja, iako je utakmicu gledala sama, hiljadama kilometara daleko. Tvoja knjiga me vratila među ljude, rekla je. Kao da sam sjedila u vašem haustoru, tik do kokica i galame.

Amar nije znao šta da kaže pa je samo stavio dlan na ekran. Baka je uradila isto s druge strane. Nisu se mogli stvarno dodirnuti, ali ni to im nije pokvarilo trenutak. U toj maloj svjetlećoj slici stalo je sve što je želio poslati: grad, utakmica, poraz, ponos i jedno dječije srce koje je našlo put.

Srce koje navija

Srce koje navija

i kad je daleko

Narednog jutra Amar je izašao na balkon sa bakinim kratkim odgovorom koji je stigao u poruci poslije poziva. Pisalo je da će knjigu držati blizu fotelje, da joj otvara Sarajevo kad god dan postane tih. Ispod toga je dodala da navijačko srce ne stanuje samo na stadionu, nego i u rukama koje nešto prave za druge.

Amar je ponovo pogledao krovove, iste one koje je gledao prije utakmice, ali sad su mu djelovali nekako širi. Znao je da se granice crtaju na mapama, a ljubav drugačije putuje. Ona uskoči u pismo, u crtež, u sjećanje na gol, u šolju čaja, pa stigne dalje nego što noge mogu prehodati.

Kad su se komšije kasnije srele u haustoru, Amar im je ispričao šta je baka rekla. Lejla je zadovoljno klimala, Dino je tražio da vidi poruku, a komšija Hamo je ponosno namjestio kačket kao trener poslije dobre utakmice. Svi su se smijali, iako ovog puta nije bilo prenosa ni zvižduka ni semafora.

Amar je tada shvatio da njegova knjiga nije završila priču, nego je otvorila novu. Bosna i Hercegovina je možda tog dana ispala sa prvenstva, ali osjećaj pripadanja nije ispao nigdje. Ostao je da putuje, od Sarajeva do preko okeana, iz haustora do bakine fotelje, i dalje, svuda gdje neko čuva plavo-žute boje u srcu.

BOSNA I HEREGOVINA

Napravljeno sa ❤️ u 🇳🇴 od strane Plyx

Skenirajte za vaše digitalno i audio izdanje